

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Большелугская средняя общеобразовательная школа»

«Рассмотрено» На заседании МО <i>Бухоголова Т.Б.</i> Бухоголова Т.Б. Протокол №1 от «29» 08.2023г.	«Согласовано» зам. директора по УВР <i>Цыремпилова С.Б.</i> Цыремпилова С.Б. Приказ №17/6 от «29» 08.2023г.	«Утверждаю» Директор школы <i>Манидарова Л.С.</i> Манидарова Л.С. Приказ №17/6 от «29» 08.2023г.
--	---	--

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

по учебному курсу «Турэхли хэлэи» 2 класс

Разработана учителем начальных классов
Баязракцаевой Людмилой Бабасановной.

у.Большой Луг
2023г

Тайлбари бэшэг

Рабочая программа по курсу" Турэлхи хэлэн" 2 класс разработана на основе :

1.Федерального Закона № 273-ФЗ от 29.12.2012 г «Об образовании в Российской Федерации».

2. Закона Республики Бурятия от 13.12.2013г. № 240 –V «Об образовании в Республике Бурятия».

3. Федеральный государственный образовательный стандарт начального общего образования, утверждённый приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 06 октября 2009 г. №373 (с изменениями от 26.10.2010 №1241; от 22.09.2011 г. № 2357; от 18.12.2012 г. № 1060; от 29.12.2014 г. №1643; от 18.05.2015 № 507, от 31.12.2015 года № 1576)

4. Федеральный государственный образовательный стандарт начального общего образования обучающихся с ограниченными возможностями здоровья, утверждённый приказом Министерства образования и науки Российской Федерации от 09 декабря 2014 г. № 1598.

5. Федеральный перечень учебников, рекомендуемых к использованию при реализации имеющих государственную аккредитацию образовательных программ начального общего, утверждённый приказом Министерства просвещения Российской Федерации от 20.05.2020 № 254 (с изм. от 23.12.2020 № 766).

6. Примерная основная образовательная программа начального общего образования, одобренная решением федерального учебно-методического объединения по общему образованию (протокол от 8 апреля 2015г.№1/15)

7. Постановление Главного государственного санитарного врача РФ от 28.09.2020 № 28 «Об утверждении санитарных правил СП 2.4.3648-20 «Санитарно-эпидемиологические требования к организациям воспитания и обучения, отдыха и оздоровления детей и молодежи».

8. Порядок организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам - образовательным программам начального общего, утверждённый приказом Министерства просвещения Российской Федерации 22.03.2021 г. № 115

9. Письмо Министерства образования и науки РФ от 25 мая 2015 № 08-761 «Об изучении предметных областей «Основы религиозных культур и светской этики» и «Основы духовно – нравственной культуры народов России»

10. Письмо Министерства образования и науки Республики Бурятия 02.16/21.10 от 26.06.2015 года «Об организации преподавания бурятского языка и литературы в общеобразовательных организациях Республики Бурятия»

11. СанПиН 1.2.3685-21 "Гигиенические нормативы и требования к обеспечению безопасности и (или) безвредности для человека факторов среды обитания"

12. Приказа Министерства просвещения РФ 11 декабря 2020 г. № 712 “О внесении изменений в некоторые федеральные государственные образовательные стандарты общего образования по вопросам воспитания обучающихся”.

13 . Примерной программы основного общего и начального общего образования по турэлхи хэлэн, авторская программа С.Ц. Содномов, Д.Д Шойжонова, Д-Ц.Х.Бадмаева 4 класс. У.-У."Бэлиг", 2010 он.

14. Основная образовательная программа основного общего образования МБОУ «Большелугская СОШ»

15. Базисный учебный план МБОУ «Большелугская СОШ» на 2023-2024 учебный год

Уран зохёолнууд хурагшадта оршон байдал тухай мэдэсэ үгэхэхөө гадна, тэдэниие хайн хайхан абари зантайгаар, түрэл арадтаа, түрэлхи хэлэндээ унтаршагүй дурлал хүмүүжүүлхэ, жэнхэни буряад хэлэлгэ хүгжөөхэ болоно. Тиимэхээ эхин хургуулиин хурагшадые дээдэ хэмжээнэй уран зохёолнуудтай танилсуулжа, удхыень, сэдэбыень, гол сурталыень ойлгуулха, бүхэли дээрэнэ хадуун абхуулжа хургаха шухала. Энээнхээ гадна элинсэг хулинсагайнгаа ёһонуудые, заншалнуудые, сэсэн хургаалнуудые гүнзэгыгөөр ойлгожо, бодожо үзэжэ, оршон тойронхи байдалда бээе абажа, ерээдүй аха наһанайнгаа ажабайдалда хэрэглэжэ хургаха шухала. Мүн уран зохёолой бээдээ абадаг аргагүй ехэ ухаан сэдхэлэй арга шадал (огромный духовный потенциал) эрхим уншагша ашаглажа шадаха болоно. Бага наһанай хурагша уран зохёолнуудые дүүрэн хадуун абаха, сэдхэлээрээ уншаха уншагша болон хүмүүжэхэ болоно.

«Түрэлхи хэлэн» гэнэн хуралсалай методическа хүсэд суглуулбари заншалта ёһоороо бага наһанай хурагшадтай уншалгын шанар нарижуулан дээшэлүүлхэхээ гадна, шэнэ хараа бодолнуудай дэлгэржэ байһан үедэ уншалгада хургалгын ябасые хоёр шэглэлтэйгээр харуулжа, хүүгэдэй литературна хуралсал, мүн тэдэнэй литературна хүгжэлтэ дээшэлүүлнэ:

1) Уншалгада хургалга гурбан хэмжээгээр ябуулагдаха — уншалгын дадал бүрилдүүлгэ болон нарижуулга, уншалгада хургалга болон уран зохёолой текст хадуун абалга, бээе даагаад уншаха шадабари бүрилдүүлгэ;

2) Хурагшадта литературна, мэдэсэ үгэхэ, тусхайлан хэлэхэдэ, бага наһанай хурагшадтай литературна хуралсал болон литературна хүгжэлтэ хангаха.

Дурдагдаһан хуралсалай методическа комплектнүүдэй байгуулга болон хургаха технологи хоёр гол заршамууд дээрэ үндэхэлэнхэй: художественно-эстетическэ болон литературоведческэ. Нэгэдэхинь, уран зохёол уран үгын искусство гэжэ зохёолые бүрин бүтэн ойлгохые хангаха, хоёрдохинь, литературна зохёол анализ хэлгэдэ комплексно хандалга элирүүлнэ. Художественно-эстетическэ заршам эхин хургуулиин хурагшадтай уншаха зохёолнуудые шэлэжэ абалгые тодорхойлоод, уран зохёолой текстнүүдые уншалгада оруулна.

Уншагдаха текстнүүд гансал танин мэдэлгын (познавательна) һонирхолтой бэшэ, мүн уран үгын зохёолнууд гээшэ гэжэ багша болон хурагшадтай анхаралда ойлгогдохо ёһотой. Уран зохёолой текстнүүд уншагшын урда оршон тойронхи байдалай баялиг үгэхэхөө гадна, хүн зоной харилсаа, ажабайдалай гоё хайханиие ойлгуулжа, мэдэрэл түрүүлжэ, бодото байдалда өөрын хандаса үхибүүн бүхэнэй үгэжэ шадаха дүршэл бүрилдүүлхэ болоно.

Литературоведческэ заршам эхин шатын хуралсалай (специфическэ) онсо өөрэ зүйл мэдэржэ, уран хайханай текстнүүдые анализ хэлгэдэ бээлүүлэгдэнэ. Уран гоё үгөөр художественно образууд байгуулагдана. Уран үгын аргаар, тэрэнэй нүлөөлхэ шадабаряар автор өөрынгөө һанал бодолнуудые, сэдхэлэй байдал харуулжа, зохёолой идейнэ удха байгуулна гэжэ уншагша мэдэрхэ. Тиихэдээ үгэ

аминдань хараха бэшэ, харин зохёолой образно системэ соо хараха, контекст соогоо ямар удхатайб гэжэ элирүүлхэ.

Литературоведческэ заршам литературна уран бүтээлэй (творчествын) бүхы халбаринуудые — аман зохёол, буряад литературы классигуудай, мүнөө үеын хүүгэдэй буряад литературы, баруун бол он зүүн гадаада гүрэнүүдэй, Россиин арадуудай литературна зохёолнуудые үзэхөөр хараална. Мүн баһа литературы гол жанрнуудые: онтохонууд, расказууд, шүлэгүүд, баснинууд, драматическа зохёолнууд (хэхэгүүдынь) уншагдаха. Энэ заршам хүтэлбэри болгожо, зохёолой анализ хэхэдээ, уран зохёолой сэдэб (темэ), проблематика, идейнэ удха, художественно түхэл, уран арга, композицида анхарха. Нэрлэгдэһэн хараа шугамууд хурагшадай зохёол бүрин бүтөөр хадуужа абахаар, идейнэ удхыень хүсэд дүүрэнээр дүрсэлэн ойлгохоор бээлүүлэгдэхэ.

«Түрэлхи хэлэн» гэхэн хуралсалай методическа хүсэд суглуулбари бага наһанай хурагшадай хоёрдохи класста олоһон, уран зохёолнуудые дүүрэн хадуун абаха, сэдхэхэлээрээ уншаха, түрэлхи хэлэнэйнгээ баялигые, илангаяа уран үгын удха шанар ойлгохо, бээ даагаад уран зохёолнуудые саг үргэлжэ уншаха дадалнуудыень нарижуулха гэхэн гол зорилготой болоно.

«Түрэлхи хэлэн» гэхэн номой **тодорхой зорилгонууд**гэхэдэ:

—бага наһанай хурагшадай литературна хүгжэлтэ дээшэлүүлхэ байдал тогтоолгын ажал үргэлжэлүүлхэ;

—уран зохёолнуудые дүүрэн хадуун абаха, сэдхэл хүдэлгэмөөр (эмоциональнаар) хандаха шадабари хүгжөөлгые үргэлжэлүүлхэ;

—уран зохёол сэдхэхэлээрээ мэдэрхэ, ойлгохо, зохёол байгуул-һан уран аргуудые таниха, тухайлан бодомжолхо зохёохы дадалнуудые хүгжөөлгэ үргэлжэлүүлхэ;

—хүүгэдэй поэтическэ дуулан шагналга, уран һайханда нарин хандалга, зохёолой хэлэн, удха дээрэнь хүдэлжэ, хүмүүнэй үнэ сэнтэй хараа бүрилдүүлгэ хүгжөөлгэ үргэдхэхэ;

—уран зохёолдо эдир уншагшын хандаса харуулжа хургаха;

—уран уншалгын дадал нарижуулха;

—хэмжээгээрээ ехэ багашье, удхаараа хүнгэн хүндэшье зохёолнуудые гүнзэгыгөөр ойлгохо дадал нарижуулха;

—сэдэбээрээ, жанраараа элдэб зохёолнуудые уншуулжа, хураг-шадай мэдэхэ юумэ үргэдхэжэ, тэдэнэй эстетическэ, танин мэдэлгын (познавательна) дүршэл нарижуулха;

—бага наһанай хурагшадта зорюулагдаһан эрхим уран зохёол-нуудтай болон эрдэмэй-познавательна литературатай танилсуулга үргэл жэл үүлхэ;

—хурагшадай уншаха һонирхол, эрмэлзэл дээрэнь үндэһэлжэ, уншалгын шанар программын эрилтын ёһоор нарижуулха.

литературна уншалгын **гол зорилгонь** — уран һайхан үгын хүсөөр хурагшын хүгжэлтэдэ нүлөөлхэ, урлалда дурлал түрүүлжэ, уран зохёолой гайхамшагта һайхан орон руу үхибүүе шэглүүлхэ, хүн амитанай оюун дүй дүршэлдэ хамжуулха болоно.

Эдэ бүхы зорилгонуудые бээлүүлхэдээ, гоё һайхан найруулгатай, гүнзэгы удхатай, уран зохёолой хэлэнһээ, удхаһаа һабагшатай багшын үгэ, хөөрөөн хурагшадай хүгжэхэ, болбосорхо ябадалдань айхабтар ехэ нүлөө үзүүлхэ удха шанартай. Литературна уншалгын хэшээлнүүдтэ һанал бодолоо дүүрэнээр, гуримтайгаар хэлэхэ, урданай бол он мүнөө үеын ажабайдалтай холбоотойгоор харуулха, үйлэдэгшэ нюурнуудай хэһэн үйлэ хэрэгүүдые, абари зан, үйлын хүгжэлтые зохёол сооһоо жэшээнүүдээр баримталха, бодомжолхо, согсолхо, уран гоёор хөөрэхэ, бэшэхэ дүршэл шадабаринуудые хүгжөөхэ, нарижуулха зорилгонууд табигдаха.

хурагшадай литературна хуралсал, хүгжэлтэ дээрэ хүдэлхэдөө, буряад хэлэнэй дундаршагүй баялигтай гүнзэгыгөөр танилсуулха, литературнаар зүбөөр үгэнүүдые үгүүлдэг, хэлэлгэдээ зүбөөр хэрэглэдэг болгохо. Түрэл арадайнгаа ажабайдал, түүхэ, заншал, зан абари үзэжэ, уншажа байгаа зохёолнууд дээрэ үндэһэлэн һайнаар ойлгуулха, ухаан сэдхэхэлдэнь шэнгээхэ, манай хүгжэнги ниитын ёһото эрхэтэн болгон хүмүүжүүлхэ шухала асуудалнуудые хэшээл бүхэнэйнгөө хүтэлбэ ри болгохо.

Календарна - тематическа түсэблэлгэ

№	Темэ	саг	болзор		Туралсал болбосорой нөөсэ	Ажаглалта
			түсэб	факт		
Мэндэ амар,хургуули!						
1	Мэндэ амар хургуули! Б.Гармаев Сентябриин нэгэн	1				
Түрэлхи хэлэн – түрэхэн дайда						
2	Түрэлхи хэлэн. Буряад хэлэн тухай шүлэгүүдэй баглаа нютагай татаса. С. Бабуев Манай нютаг. Х Намсараев Нютагай соло. В Намсараев	1			Портрет	
Хэшгээр баян намар						
3	Намар. Ц.Цыдыпова Намарай ой соо. Ч.Цыдендамбаев	1			картина	
4	Бургааһан түүдэг. Б-Б.Намсарайн Буугаа гээһэн ангуушан. В.Галсанов	1				
5	Галуудай бусалган. Ц-Д.Хамаев Намар. А.Жамбалон	1				
Хүн байгааалиин үри.						
6	Хуһан баа хасуури. И.Калашников Залуухан хуһан. А.Жамбалон	1			тесты	
7	Булаг. Б-Б.Намсарайн Зүгын бүлэ. Ц.Номтоев	1			тесты	
8	Нютагаймнай сэсэгүүд. Ц-Д.Будаев Нютагаймнай шубууд. Ц-Д.Будаев					
9	Шубуухай	1				
Хүн болохо багаһаа						

10	Хүбүүхэйн хүсэл. Ц.Цыдыпова Хоёр нүхэдэй хүсэл. Д.Жалсараев	1			Портрет	
11	Хэн хайн, хэн мууб? Ц-Д. Дондокова.	1				
	Мартамхай Маархай. А.Мангатханов Та. Ж Балданжабон.	1				
12	Һалан Һамажаб, һамбааша ямаан. Г.Чимитов.	1			Портрет	
13	Аягүй ушар. Б.Санжин.	1				
14	Эрхэлхэдэнь-эдеэн гашуун, уурлахадань-уһан гашуун. Ж.Зимин. Дохолон хүн.Д.Ошоров.	1				
15	Хурдан Зээрдэ	1				
Аман үгын абдарһаа.						
16	Буряад арадай онтохонууд. Мэхэтэй петух	1	15.11		Онтохон внеклассное чтение	
17	Хулгана тэмээн хоёр.	1				
18	Үгытэй үншэн басаган.	1	22.11			
19	Һарада гараһан хайхан басаган.	1				
20	Хитаахан хүбүүн.	1				
21	Гурбан таабари	1				
22	Аргатай түлэшэн.	1				
23	Таабаринууд Онһон үгэнүүд Жороо үгэнүүд.	1				
Үбгэн буурал үбэлнай 4						
24	Үбэл. Б-Ж.Гармажапов. Саһан. Ц-Б.Бадмаев Далитай үхибүүд. Ч-Р.Намжилов.	1			картина	

25	Түрүүшын саһан. Ц-Д,Дондогой.	1			Портрет	
26	Һонирхолтой асуудал. Г.Бадмаева	1				
27	Хассури. Г.Чимитов. Ёлкын дэргэдэ. Ш.Нимбуев. Ёлкын дуун. Б.Бальжинимаев.	1 1				
28	Х.Намсараев шүлэгүүд	1			портрет	
29	Б.Абидуев Эхин тэмдэг. Муура багша	1				
30	Ц-б.Б.Бадмаев шүлэгүүд	1				
31	Ц-Д,Д.Дондкова Саһан хүгжэм. Саһан баабхайн гомдол	1			портрет	
32	Г.Г.Чимитов. шүлэгүүд. Асуудалнууд ба даабаринууд					
33	Сагаалган манай - хайндэр саг үедэ мандаха болтогой! Сагаалган тухай. Сагаалганай хайндэрээр!	1			Дополнительный материал	
34	Хадагууд тухай. Сагаалган.	1				
35	Арбан хоёр жэл	1				
36	Сагаалганай бэлэг	1				
37	Арадай баялиг – табан эрдэни	1				
38	Шүлэгүүд	1				
39	Гэнтын ушарал. Хонин мөөрэдэг гү али маарадаг гү? Табан нүхэд.	1			Буряад нааданууд	
40	Асуудалнууд ба даабаринууд. Буряад нааданууд	1				
41	Хатар наадан. Жан Зимин	1				

	Бүхэ барилдаан тухай. Ц.Номтоев					
42	Бүхэ барилдаан. Ц.Номтоев	1				
43	Нур харбаан. Ц.Номтоев Мори урилдаан тухай. Ц.Номтоев	1			Портрет	
44	Шагай наадан. Л.Линховоин.	1				
45	Шагай. Ц – Д.Дондогой Шагай. Ц.Цыриторон	1				
46	Шатар	1			Стихи доп. лит-ра	
47	Минии нааданхайнууд. Ц-Д.Дондокова. Велосипед. Ц.Цыриторон					
48	Бүмбэгэ. Г.Дашабылов Каток. Ц.Бадмаев Асуудалнууд ба даабаринууд.	1				
Айлшан хабар						
49	Хабар ерэбэ. Ц.Цыдыпова	1			картина	
50	Хабарай эхин. Б.Абидуев. Хабар. Ц.Бадмаев.	1				
51	Эжын найндэр дүтэлөөл даа. Г.Чимитов	1			картина	
52	Эжымни. Б.Цырендашиев. Бэлэг. Г.Бадмаева.	1				
53- 54	Эмшэн эжы. Ц.Цыриторон. Эжымни гамтайхан. Ц-Д.Дондогой. Шубуудай бусалгын болзор. Ц.Цыдыпова.	2				
55	Юрий Гагарин-дэлхэй дээрэхт эгээн түрүүшын космонавт. Д.Ошоров. Алдар соло!. Ш.Нимбуев.	1			картина	
56	Би космонавт болохоб. Г.Чимитов.	1				

	Аша.хүбүүн. М.Осодоев.					
57	Гал могой жэл. Ц-Ж.Жимбиев.	1				
58	Илалта . Ц.Номтоев Батын үбгэн баабай. Ц.Номтоев	1				
59	Хүшөө. Ц.Номтоев Асуудалнууд ба даабаринууд.	1				
Литературна онтохонууд						
60	Литературна онтохонууд Тэхэ Бабанын түүхэ. Б.Абидуев	1				
61	Уран дархан. Ф.Цыренжапов.	1				
62	Хүнэй нүхэр. Ш.Нимбуев Бууралхан Буряад оромнай.	1			портрет	
63	Буряад орн тухай хөөрэлгэ Буряадни. М. Чойбонов	1				
64	Агамни. Ц.Цыдыпова Усть – Орда. М.Хамгушкеева	1				
65	Улаан-Үдэ. Д.Дамбаев.	1				
66	Шамда, Байгал!. Т.Мархаева	1				
67	Буряад нютагууд тухай бадагуудай баглаа.	1				
68	Буряад орон. Ц-ж.Жимбиев Асуудалнууд ба даабаринууд	1			Портрет	

Талбари болон темэнүүд

Амар мэндэ, хургуули!(1саг)

Амар мэндэ, хургуули! Һайн даа хургуулимнай!

Түрэлхи хэлэн- түрэхэн дайда -1ч

Түрэлхи хэлэнБуряад хэлэн тухай шүлэгүүдэй баглааТүрэл нютагай татаса. С.
БабуевМанай нютаг. Х НамсараевНютагай соло. В Намсараев
Хэлэмнай. Түрэл буряад хэлэмни.Эхэ ором! Манай Эхэ орон.Аглаг һайхан Буряад
оромнай. Улаан-Үдэ. Байгалаа гамная.

Хэшэгээр баян намар – 3 ч.

Намап. Ц.Цыдыпова. Намарай ой соо. Ч.Цыдендамбаев. Бургааһан түүдэг. Б-Б.Намсарайн
ангуушан. В.Галсанов. Галуудай бусалган. Ц-Д.ХамаевНамар. А.Жамбалон

Хүн байгааһин үри – 2 ч.

Хуһан баа хасуури. И.Калашников. Залуухан хуһан. А.Жамбалон.Булаг. Б-Б.Намсарайн
Зүгын бүлэ. Ц.Номтоев. Нютагаймнай сэсэгүүд. Ц-Д.Будаев. Нютагаймнай шубууд. Ц-
Д.Будаев

Хүн болохо багааһаа – 2ч.

Хүбүүхэйн хүсэл. Ц.Цыдыпова. Хоёр нүхэдэй хүсэл. Д.Жалсараев. Хэн һайн, хэн
мууб? Ц-Д. Дондокова. Мартамхай Маархай. А.Мангатханов. Та. Ж Балданжабон.

Аман үгын абдарһаа-4ч

Үбгэн буурал үбэлнай -4ч

Үбэл. Б-Ж.Гармажапов. Саһан. Ц-Б.Бадмаев. Далитай үхибүүд. Ч-Р.Намжилов.
Түрүүшын саһан. Ц-Д.Дондогой. Ыонирхолтой асуудал. Г.Бадмаева .Үбэлэй аша.
К.Ушинский. Боосоогоо алдаһан Булад. Д.Ошоров. Хассури. Г.Чимитов.
Ёлкын дэргэдэ. Ш.Нимбуев.Ёлкын дуун. Б.Бальжинимаев.

Үхибүүдэй дуратай уран зохёолшод – 7ч.Х.Намсараев шүлэгүүд.Б.Абидуев Эхин тэмдэг.

Муура багша. Ц-б.Б.Бадмаев шүлэгүүд
Ц-Д.Д.Дондокова Саһан хүгжэм. Саһан баабхайн гомдол. Г.Г.Чимитов. шүлэгүүд.
Асуудалнууд ба даабаринууд. Сагаалган манай - һайндэр саг үедэ мандаха болтогой!
Сагаалган тухай. Сагаалгана һайндэрөөр!Хадагууд тухай. Сагаалган.Арбан хоёр жэл
Сагаалганай бэлэг Арадай баялиг – табан эрдэни. Шүлэгүүд
Гэнтын ушарал. Хонин мөөрэдэг гү али маарадаг гү? Табан нүхэд.
Асуудалнууд ба даабаринууд. Буряад нааданууд. Хатар наадан. Жан Зимин
Бүхэ барилдаан тухай. Ц.Номтоев . Бүхэ барилдаан. Ц.Номтоев
Һур харбаан. Ц.Номтоев. Мори урилдаан тухай. Ц.НомтоевШагай наадан.
Л.Линховоин. Шагай. Ц – Д.Дондогой. Шагай. Ц.Цыриторон
Шатар. Минии нааданхайнууд. Ц-Д.Дондокова.

Айлашан хабар -5ч.

Хабар ерэбэ. Ц.Цыдыпова. Хабарай эхин. .Абидуев.Хабар. .Бадмаев. Эжын һайндэр
дүтэлёөл даа. Г.Чимитов. Эжымни. Б.Цырендашиев. Бэлэг. Г.Бадмаева. Эмшэн эжы.
Ц.Цыриторон. Эжымни гамтайхан. Ц-Д.Дондогой.Шубуудай бусалгын болзор.
Ц.Цыдыпова.Юрий Гагарин-дэлхэй дээрэхт эгээн түрүүшын космонавт. Д.Ошоров.
Алдар соло!. Ш.Нимбуев.Би космонавт болохоб. Г.Чимитов.Аша.хүбүүн. М.Осодоев.
Гал могой жэл. Ц-Ж.Жимбиев.Илалта . Ц.Номтоев. Батын үбгэн баабай. Ц.Номтоев
Хүшөө. Ц.Номтоев. Асуудалнууд ба даабаринууд.

Литературна онтохонууд – 6ч

Литературна онтохонууд . Тэхэ Бабанын түүхэ. Б.Абидуев. Уран дархан.

Ф.Цыренжапов.Хүнэй нүхэр. Ш.Нимбуев.

Бууралхан Буряад оромнай. Буряад орн тухай хөөрэлгэ

Буряадни. М. Чойбонов. Агамни. Ц.Цыдыпова

Усть – Орда. М.Хамгушкеева. Улаан-Үдэ. Д.Дамбаев.

Шамда, Байгал!. Т.Мархаева.

Мэдэсэ шадабарида табигдаха шухала эрилтэнүүд

- Уншалгын дүршэл олгожо, хэлэлгын (шагнаха, хөөрэхэ) шадабаринуудыг бүрилдүүлгэ.
- Уран зохёол дүүрэн хадуун абажа, үйлэдэгшэ нюурнуудтань сэдхэлээ үбдэхөөр, сэдхэлээ доһолгомоор (эмоциональнаар) хандаха шадабари хүгжөөхэ.
Уран зохёол сэдхэлээрээ мэдэрхэ, ойлгохо, зохёолой дүрсэ (образ) байгуулһан уран аргуудыг таниха, тухайлан бодомжолхо зохёохы дадалнуудыг хүгжөөхэ.
- Хүүгэдэй поэтичкэ дуулан шагналга (поэтический слух), уран найханда нарин хандалга (художественный вкус) хүгжөөжэ, жэнхэни буриад аянгата хэлэлгэ шагнажа хургаха.
 - Олон ном уншажа, оршон тойронхи байдалыг, байгаалиг мэдэрэн анхаржа хургаха.
 - Хэмжээгээрээ ехэ багашье, удхаараа хүнгэн хүндэшье зохёолнуудыг гүнзэгыгөөр ойлгохо дадал хүгжөөхэ.
 - Сэдэбээрээ (темэ), жанраараа элдэб зохёолнуудыг уншуулжа, хурагшадтай мэдэхэ юумэ (кругозор) үргэдхэжэ, тэдэнэй оюун-эстетическэ, танин мэдэлгын (познавательна) дүршэл үргэн болгохо.
 - Бага наһанай хурагшадта зорюулагдаһан эрхим уран (высокохудожественный) зохёолнуудтай болон эрдэмэй-танин мэдэлгын (научно-познавательна) литературатай танилсуулха.
- Зохёолой хэлэн, удха дээрэнх хүдэлжэ, хүмүүнэй үнэ сэнтэй хараа бүрилдүүлхэ (формирование ценностных ориентиров личности).
 - Эхин зүйлэй литературоведческэ болон хэлэлгын мэдэсэ бүрилдүүлхэ.
 - Уран зохёол шэнжэлэлгэ (анализ) хэхэ эхин шадабаринуудыг бүрилдүүлхэ.
- Олоһон мэдэсэнүүдээ, шадабаринуудаа, дадалнуудаа гүнзэгыгүүлэн нарижуулжа хургаха.

